

PODNIK V OBLASTI FINANCOVÁNÍ. HODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE.

Ing. Veronika Volfová

1. Rodinný podnik v oblasti financování

- „Zařízení si pořídíme, až si na něj vyděláme“

⇒ navyšují hodnotu vlastního kapitálu.

- Snižují rentabilitu vlastního kapitálu,
- zvyšují ukazatele likvidity,
- snižují míru zadluženosti,
- zvyšují koeficient samofinancování.

1. Rodinný podnik v oblasti financování

- Obecně upřednostňují financování vlastním kapitálem = nižší rizikovost.
- Cizí kapitál = snížení likvidity, zvýšení ukazatelů zadluženosti, riziko úpadku podniku i rodiny.
- Nejběžnější formou financování rodinných podniků cizím kapitálem je bankovní úvěr, dodavatelský úvěr, faktoring, leasing.

1. Rodinný podnik v oblasti financování

- **Bankovní úvěr**

- nejběžnější forma financování, kdy banka půjčí podniku finanční prostředky na dobu určitou a požaduje za to určitý úrok.

- **Dodavatelský úvěr**

- podnik uskutečňuje s jistým časovým odstupem platby za výrobky nebo služby, které mu dodal nebo poskytl jiný subjekt.

1. Rodinný podnik v oblasti financování

- Faktoring

- spočívá v odprodeji krátkodobých pohledávek faktoringové společnosti před lhůtou splatnosti, které vznikly danému podniku v důsledku prodeje zboží či poskytnutí služeb.

- Leasing

- dohoda, při které má nájemce právo využívat určitý majetek po předem dohodnutou dobu za určitou finanční úhradu = nájemné.

2. Rodinný podnik a cíle v oblasti financování

- Základním cílem činnosti podniku je efektivně využít vlastní a cizí kapitál, aby maximalizoval tržní hodnotu během delšího časového období.
- Z toho vyplývají další cíle, které jsou ovlivněny postavením podniku na trhu, oborem podnikání, situací na trhu, umístěním podniku, právní formou...
- Je potřeba stanovit postupné kroky a dílčí cíle, které směřují k jednomu základnímu cíli.

2. Rodinný podnik a cíle v oblasti financování

- Při stanovení cílů je důležité mít na paměti, že podnikání je spojeno s rizikem a probíhá v čase.
- Rozhodující dílčí cíle v oblasti hospodaření podniku jsou:
  - a) Trvalá platební schopnost podniku a perspektiva dlouhodobé likvidity – dosavadní vývoj , úroveň i různé varianty finančního plánu podniku lze posoudit pomocí finanční analýzy.
  - b) Trvalý dostatečně vysoký hospodářský výsledek a rentabilita vlastního kapitálu.

3. Hodnocení finanční situace podniku

- Souhrnné hodnocení finanční situace lze rozdělit do 3 skupin:
  1. Jednoduché postupy bodového hodnocení
  2. Postupy využívající metod matematické statistiky
  3. Posouzení stavu a vývoje vybraných ukazatelů finanční stability a výnosové situace

3. Hodnocení finanční situace podniku

1. Jednoduché postupy bodového hodnocení

- Jednotlivé postupy se liší výběrem poměrových ukazatelů a použitými bodovými stupnicemi.
- Jsou vhodné pouze k prvnímu seznámení se situací podniku, k přibližnému stanovení jeho finanční situace.
- Př. Quicktest

Kralicekův Quicktest

- Nejznámější a nejpoužívanější bonitní model v ČR.
- Umožňuje orientačně zjistit celkovou úroveň podniku v daném roce a úroveň příslušných dílčích hledisek.
- Z každé ze 4 základních oblastí poměrových ukazatelů vybrán 1 ukazatel tak, aby byla zabezpečena vyvážená analýza jak finanční stability, tak i výnosové situace firmy.

Kralicekův Quicktest

- Test pracuje se čtyřmi základními ukazateli:
- **1. Ukazatel** finanční stability firmy: $(\text{vlastní jmění} / \text{aktiva}) * 100$
- Vypovídá o kapitálové síle

Ohrožený insolencí: záporné hodnoty	špatný: <10%	průměr: >10%	dobry: >20%	velmi dobry: > 30%

- **2. Ukazatel** finanční stability firmy: $((\text{dluhy} - \text{pohotov  pen   n  prostředky}) / \text{provozní CF})$
- vypovídá o zadlu en  (době spl cen )

Ohro�en� insolencí > 30 r.	�patn� > 12 r.	Průměr < 12r.	Dobry < 5 r.	Velmi dobry < 3 r.

Kralicekův Quicktest

- **3. Ukazatel** výnosnosti firmy: $(\text{provozní CF} / \text{tržby}) * 100$
- vypovídá o finanční výkonosti

Ohrožený insolencí: záporná hodnota	Špatný < 5 %	Průměr > 5 %	Dobrá > 8 %	Velmi dobrá > 10 %

- **4. Ukazatel** výnosnosti firmy: $((\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}) / \text{aktiva})$
- vypovídá o výnosnosti

Ohrožený insolencí: záporná hodnota	Špatný < 8 %	Průměr > 8 %	Dobrá > 12 %	Velmi dobrá > 15 %

Kralicekův Quicktest

Pořadí	Ukazatel (každý ukazatel má stejnou váhu)	Jednotka	
1. Ukazatel finanční stability firmy	$(\text{vlastní jmění} / \text{aktiva}) * 100$	%	vypovídá o kapitálové síle
2. Ukazatel finanční stability firmy	$((\text{dluhy} - \text{pohotové peněžní prostředky}) / \text{provozní CF})$	roky	vypovídá o zadlužení
3. Ukazatel výnosnosti firmy	$(\text{provozní CF} / \text{tržby}) * 100$	%	vypovídá o finanční výkonnosti
4. Ukazatel výnosnosti firmy	$((\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}) / \text{aktiva})$	%	vypovídá o výnosnosti

Celková úroveň podniku se vyčíslí jedinou známkou, vypočtenou jako aritmetický průměr známek všech čtyř ukazatelů.

Srovnání známek v jednotlivých letech umožňuje posoudit vývoj v čase z uvedených hledisek.

Hodnocení finanční situace podniku

2. Postupy využívající metod matematické statistiky

- Stanovuje se součet vážených hodnot vybraných poměrových ukazatelů.
- Váhy vybraných ukazatelů se stanovují pomocí metod matematické statistiky.
- Ukazatele charakterizují finanční situaci podniku a jeho vývoj.
- Příklad: Indikátor bonity, Altmanův index finančního zdraví, index IN

Indikátor bonity

- Využívá 6 vybraných poměrových ukazatelů uvedených v tabulce:

	Ukazatel	Váha
1.	Cash flow/ cizí zdroje	1,50
2.	Celková aktiva/ cizí zdroje	0,08
3.	Zisk před zdaněním/ celková aktiva	10,00
4.	Zisk před zdaněním/ tržby	5,00
5.	Zásoby/ tržby	0,30
6.	Tržby/ celková aktiva	0,10

- Zjištěná hodnota každého ukazatele se násobí stanovenou vahou.
- Součiny (vážené hodnoty) se sčítají.
- Suma vážených hodnot představuje souhrnnou veličinu, která se zařadí do stanovené stupnice hodnocení.
- Čím vyšší souhrnná hodnota je, tím je finanční situace podniku lepší.

-2	-1	0	+1	+2	+3
Velmi špatný podnik ohrožený insolvencí	Špatný podnik	Oddělovací hodnota	Průměrný podnik	Velmi dobrý podnik	Extrémně dobrý podnik

Indikátor bonity

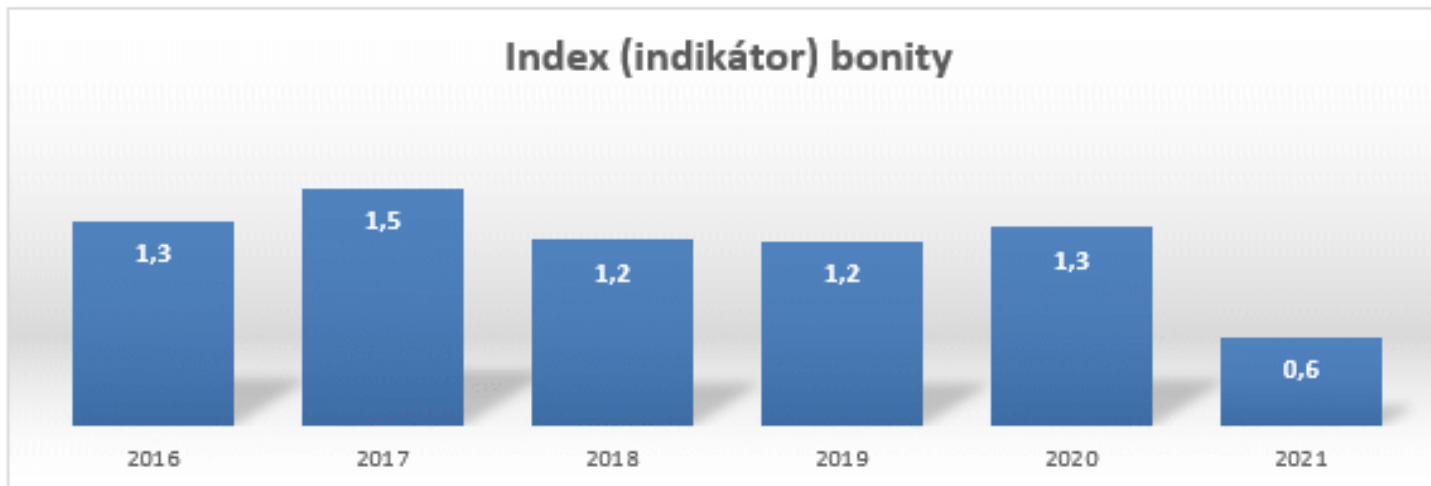
Index bonity

$$IB = 1,5 * x1 + 0,08 * x2 + 10 * x3 + 5 * x4 + 0,3 * x5 + 0,1 * x6$$

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
x1 = cash flow / cizí zdroje	0,16	0,06	-0,07	-0,01	0,06	-0,04
x2 = celková aktiva / cizí zdroje	1,82	2,00	1,91	1,26	1,26	1,24
x3 = zisk před zdaněním / celková aktiva	0,05	0,07	0,07	0,06	0,06	0,02
x4 = zisk před zdaněním / tržby	0,06	0,08	0,07	0,06	0,07	0,03
x5 = zásoby / tržby	0,26	0,23	0,23	0,23	0,25	0,24
x6 = tržby / celková aktiva	0,90	0,85	0,98	1,07	0,80	0,81
Výsledný index	1,3	1,5	1,2	1,2	1,3	0,6

-3 < IB < -2 extrémně špatná
-2 < IB < -1 velmi špatná
-1 < IB < 0 špatná

1 < IB < 2 dobrá
2 < IB < 3 velmi dobrá
3 < IB extrémně dobrá

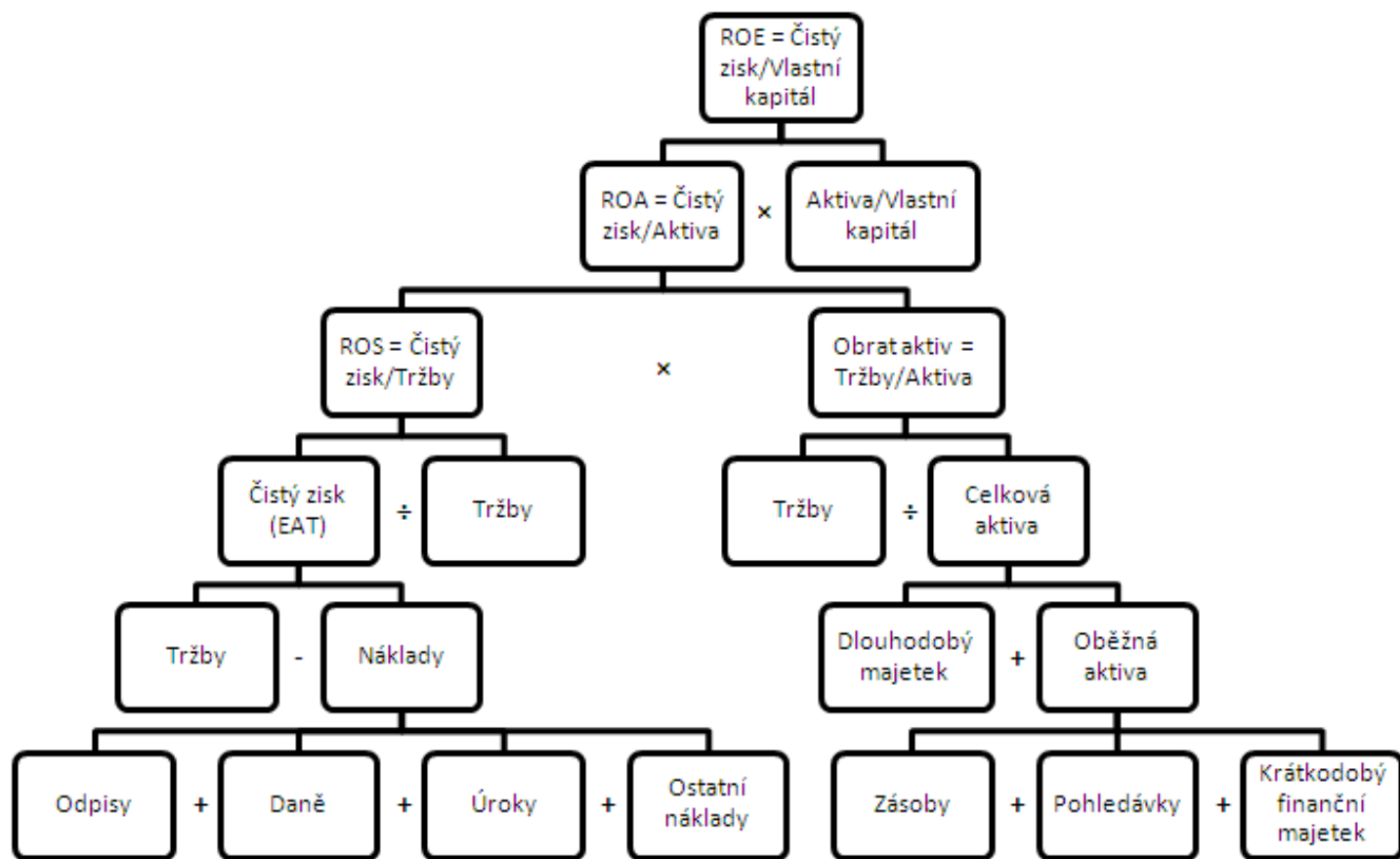

Hodnocení finanční situace podniku

3. Posouzení stavu a vývoje vybraných ukazatelů finanční stability a výnosové situace

- Využíváme k tomu Du Pontův pyramidový diagram.
- V několika vrstvách a větvích příčinných činitelů umožňuje zkoumat vlivy a jejich působení na ukazatel představující vrchol pyramidy.
- V rozkladu je umožněno zkoumat strukturu a využití majetku, tržeb, nákladů, a na ně navazujícího příspěvku ke krytí fixních nákladů a tvorbě zisku.
- Tato metoda se využívá pro zkoumání minulých období i pro tvorbu plánu.

Du Pontův pyramidový diagram

Literatura

- Koráb, V., Hanzelková, A., Mihalisko, M. (2008). Rodinné podnikání. Brno: Computer Press, a. s. ISBN 978-80-251-1843-6.
- Martel. J. (2017). Rodinné firmy na rozcestí. Jak postupovat při nástupnictví, dědictví a udržení rodinné soudržnosti. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0332-4.
- <https://www.asociacerf.cz/>